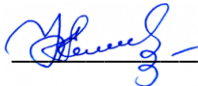

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра соціальних та поведінкових наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

 Наталія КИРИЧЕНКО

«01» вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 20. МІКРОЕКОНОМІКА

(назва навчальної дисципліни)

освітній рівень бакалавр

(бакалавр, магістр)

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація

(освітньо-професійна програма) «Фінанси, банківська справа та страхування»

факультет економічний

(назва факультету)

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Мікроекономіка»
(назва навчальної дисципліни)

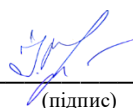
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування», спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

Розробник: *Вікторія КРИКУНОВА*, канд. екон. наук, доцент кафедри соціальних та поведінкових наук, доцент

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри соціальних та поведінкових наук

Протокол від «01» вересня 2023 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

Інна ВАРНАВСЬКА
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією економічного факультету

Протокол від «01» вересня 2023 року № 2

Затверджено на Вченій раді економічного факультету

Протокол від «01» вересня 2023 року № 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (напрямок підготовки), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,0 кр.	Галузь знань <u>07 Управління та адміністрування</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Змістових частин – 2	Спеціальність: <u>072 Фінанси, банківська справа та страхування</u>	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>реферат</u> (назва)		2-й	3-й
Загальна кількість годин – 120 год.		Семестр	
		3-й	6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: <u>перший (бакалаврський)</u>	Лекції	
		30 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	12 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		60 год.	98 год.
Індивідуальні завдання:			
–	–		
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50%

для заочної форми навчання – 25%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування ринково орієнтованого економічного світогляду, знань і компетентностей щодо закономірностей поведінки економічних суб'єктів та економічних процесів на мікрорівні.

Завдання: оволодіння студентами інструментарієм мікроекономічного аналізу і прийняття оптимальних рішень, обґрунтування економічного вибору з точки зору домогосподарства, фірми, держави в умовах обмеженості ресурсів і альтернативних можливостей їх використання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має

072 Фінанси, банківська справа та страхування

Сформувати **компетентності**:

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки та фінансів за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

Набути **програмні результати навчання**:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних та фінансових систем.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістова частина 1. Основи функціонування економічної системи на мікрорівні

Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки

Тема 2. Теорія поведінки споживача

Тема 3. Попит і пропозиція, їх взаємодія

Тема 4. Теорія еластичності попиту і пропозиції

Тема 5. Фірма як суб'єкт ринкових відносин

Тема 6. Мікроекономічна модель фірми

Тема 7. Витрати і результати виробництва

Змістова частина 2. Фірма як ринкова структура

Тема 8. Ринок досконалої конкуренції

Тема 9. Монопольний ринок

Тема 10. Олігополія

Тема 11. Монополістична конкуренція

Тема 12. Загальна характеристика факторних ринків. Ринок праці

Тема 13. Ринок капіталу. Ринок землі

Тема 14. Загальна рівновага конкурентних ринків

Тема 15. Функції держави у ринковій економіці

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лекції	практичні	семінарські	самост. робота		лекції	практичні	семінарські	самост. робота
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>
Змістова частина 1. Загальні основи функціонування економічної системи на мікрорівні										
Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки	7	2	-	2	4	8	2			7
Тема 2. Теорія поведінки споживача	10	2	2		5	10		2		7
Тема 3. Попит і пропозиція, їх взаємодія	9	2			4	9				7
Тема 4. Теорія еластичності попиту і пропозиції	9	2	4	2	4	9	2	2		7
Тема 5. Фірма як суб'єкт ринкових відносин	8	2	-		5	8				7
Тема 6. Мікроекономічна модель фірми	9	2		2	4	9	2	2		7
Тема 7. Витрати і результати виробництва	8	2	4		4	7				6
Разом за змістовою частиною 1	60	14	10	6	30	60	6	6	-	48
Змістова частина 2. Фірма як ринкова структура										
Тема 8. Ринок досконалої конкуренції	8	2			4	7				6
Тема 9. Монопольний ринок	7	2		2	4	7	2	2		6
Тема 10. Олігополія	6	2	4		3	7				6
Тема 11. Монополістична конкуренція	7	2			3	7				6
Тема 12. Загальна характеристика факторних ринків. Ринок праці	9	2	4	2	4	8	2	2		6
Тема 13. Ринок капіталу. Ринок землі	9	2			4	9				7
Тема 14. Загальна рівновага конкурентних ринків	7	2	-		4	7	2	-		6
Тема 15. Функції держави у ринковій економіці	7	2	-	2	4	8		-		7
Разом за змістовою частиною 2	60	16	8	6	30	60	6	4	-	50
Усього годин	120	30	18	12	60	120	12	10	-	98

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і метод мікроекономіки	2
2	Теорія поведінки споживача	2
3	Попит і пропозиція, їх взаємодія	2
4	Теорія еластичності попиту і пропозиції	2
5	Фірма як суб'єкт ринкових відносин	2
6	Мікроекономічна модель фірми. Витрати і результати виробництва	4
7	Ринок досконалої конкуренції	2
8	Монопольний ринок	2
9	Олігополія	2
10	Монополістична конкуренція	2
11	Загальна характеристика факторних ринків. Ринок праці	2
12	Ринок капіталу. Ринок землі	2
13	Загальна рівновага конкурентних ринків	2
14	Економічні функції держави у ринковій економіці	2
	Разом	30

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і метод мікроекономіки. Теорія поведінки споживача	2
2	Попит і пропозиція, їх взаємодія. Теорія еластичності попиту і пропозиції	2
3	Фірма як суб'єкт ринкових відносин. Мікроекономічна модель фірми	2
4	Функціонування фірми за різних ринкових структур	2
5	Ринки факторів виробництва	2
6	Загальна рівновага конкурентних ринків. Економічні функції держави у ринковій економіці	2
	Разом	12

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теорія поведінки споживача	2
2	Попит і пропозиція, їх взаємодія. Теорія еластичності попиту і пропозиції	4
3	Мікроекономічна модель фірми. Витрати і результати виробництва	4
4	Функціонування фірми за різних ринкових структур	4

5	Ринки факторів виробництва	4
	Разом	18

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і метод мікроекономіки	4
2	Теорія поведінки споживача	5
3	Попит і пропозиція, їх взаємодія.	4
4	Теорія еластичності попиту і пропозиції	4
5	Фірма як суб'єкт ринкових відносин	5
6	Мікроекономічна модель фірми	4
7	Витрати і результати виробництва	4
8	Ринок досконалої конкуренції	4
9	Монопольний ринок	4
10	Олігополія	3
11	Монополістична конкуренція	3
12	Загальна характеристика факторних ринків. Ринок праці	4
13	Ринок капіталу. Ринок землі	4
14	Загальна рівновага конкурентних ринків	4
15	Економічні функції держави у ринковій економіці	4
	Разом	60

9. Методи навчання

Інформаційно-рецептивний (розповідь, лекція, пояснення), проблемний виклад матеріалу (проблемна лекція, семінар-дискусія), репродуктивний (виконання тестових і практичних завдань), інструктивно-практичний (інструкція до виконання практичних завдань за наведеним алгоритмом), дослідницький (проблемне завдання, наукове «міні-дослідження»).

10. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння студентами матеріалу навчального курсу використовують такі форми та методи контролю і оцінювання знань:

- поточний контроль виконання завдань (експрес-опитування, оцінювання виконання тестових завдань, задач, підготовка і захист рефератів/презентації);
- контрольні роботи за змістовими частинами;
- складання екзамену.

Методи контролю – це способи діагностичної діяльності, які дозволяють здійснювати зворотний зв'язок у процесі навчання з метою отримання даних про успішність навчання, ефективність навчального процесу. Методи усного контролю (бесіда або монологічна відповідь), методи письмового контролю (контрольні роботи, письмовий екзамен), дидактичні тести, практичні завдання, презентаційні завдання (реферати, презентації).

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Екзамен

Поточне оцінювання та самостійна робота																	Підсумковий екзамен – 40%	Сума (зважена)
Змістова частина 1 – 30%								Змістова частина 2 – 35%									100	60/95
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	KP1	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	KP2		
10	10	10	10	10	10	10	30	9	9	9	9	9	9	8	8	30		

T1, T2 ... T15 – теми змістових частин.

Бали за темами змістової частини навчальної дисципліни складаються з 0.5 балу за присутність та оцінки таких видів роботи:

Домашнє завдання (T2,3,4,6,7,8,9,10,11,12,13) – до 1.5 балів.

Підготовка реферату/презентації – до 3 (4) балів.

Виконання практичних і тестових завдань, усна відповідь, активна участь у роботі – до 4 балів.

Додаткові бали нараховуються за участь у науково-практичних конференціях з підготовкою тез і доповіддю за тематикою навчального курсу – 5 балів.

Схеми оцінювання ХДАЕУ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з навчального курсу «Мікроекономіка» для здобувачів вищої освіти економічного факультету початкового рівня (короткого циклу), першого (бакалаврського) освітнього рівня. 2023.

2. Методичні матеріали до самостійної роботи з дисципліни «Мікроекономіка» для здобувачів вищої освіти економічного факультету

початкового рівня (короткого циклу), першого (бакалаврського) освітнього рівня, що навчаються за ОП «Економіка» (спеціальність 051 Економіка), ОП «Облік і оподаткування» (спеціальність 071 Облік і оподаткування), ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» (спеціальність 072 Фінанси, банківська справа і страхування), ОП «Підприємництво торгівля та біржова діяльність» (спеціальність 076 Підприємництво торгівля та біржова діяльність). 2022. 31 с.

3. Тестові завдання з навчального курсу «Мікроекономіка» для здобувачів вищої освіти економічного факультету початкового рівня (короткого циклу), першого (бакалаврського) освітнього рівня. 2023.

4. Робочий зошит з дисципліни «Мікроекономіка» для здобувачів вищої освіти економічного факультету початкового рівня (короткого циклу), першого (бакалаврського) освітнього рівня. 2023.

13. Рекомендована література

Базова

1. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка. Підручник: У 2 кн. Кн. 2: Мікроекономіка / [С. Панчишин та ін.] ; за ред. С. Панчишина, П. Островерха. Київ, 2014. 390 с.

2. Базилінська О.Я., Мініна О.В. Мікроекономіка. Навчальний посібник для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с.

3. Базилевич В.Д. Мікроекономіка. Практикум / [В.Д. Базилевич, К.С. Базилевич]; за ред. В.Д. Базилевича. Київ, 2012. 491 с.

4. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Мікроекономіка: Навч. пос. 2-ге видання, перероблене та доповнене. Київ, 2008. 438 с.

5. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Мікроекономіка. Практикум. Київ, 2011. 400 с.

6. Економічна теорія. Мікроекономіка. Підручник / [В. М. Тарасевич та ін.]; за ред. В.М. Тарасевича. Київ, 2012. 134 с.

7. Мікроекономіка: Навч. посібник / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. Ю. Александрова та ін. Харків, 2022. 305 с.

8. Мікроекономіка. Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. Київ, 2008. 677 с.

9. Поплавська Ж.В., Криса О.Й. Мікроекономіка: Теорія і практика управлінської економіки. Навчальний посібник. Київ, 2016. 230 с.

10. Curtis D., Irvine I. Principles of Microeconomics. 2020. https://laecon1.lyryx.com/textbooks/CURTIS_PRIN_MIC_1/marketing/CI-Principles-of-Microeconomics-2020A.pdf

11. Mankiw, N. Gregory. Principles of Microeconomics. 5th Edition. <https://www.twirpx.com/file/536416/>

12. Varian, Hal R. Intermediate Microeconomics. A Modern Approach. Eighth Edition https://fac.ksu.edu.sa/sites/default/files/microeco-_varian.pdf

Додаткова

1. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: Навчальний посібник / за наук. ред. О. Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с.

2. Липов В. Суперечності віртуальної конкуренції як результат алгоритмізації управління на цифрових платформах: інституційний контекст. *Економічна теорія*. 2022. №1. С. 26-44. URL: <https://doi.org/10.15407/etet2022.01.026>

3. Радіонов Ю. Д. Теорія виробництва і надання суспільних благ. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. №11. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=Nvuumevcg_2017_11_31

4. Шумпетер Й.А. Теорія економічного розвитку: Дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу. Київ, 2011. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Shumpeter_Yozef_A/Teoriia_ekonomichnoho_rozvytku_Doslidzhennia_prybutkiv_kapitalu_kredytu_vidsotka_ta_ekonomichnoho_ts/

5. Basic Microeconomics. Adapted from the original work by Professor R. Larry Reynolds, PhD Boise State University. 2011. URL: https://textbookequity.org/Textbooks/tbq_reynolds_microeconomics_07.pdf

6. Bartik, Alexander W.; Bertrand, Marianne; Cullen, Zoe; Glaeser, Edward L. The impact of COVID-19 on small business outcomes and expectations. *PNAS*. July 28, 2020. #117 (30) 17656-17666. URL: <https://doi.org/10.1073/pnas.2006991117>

7. [Microeconomics | Simple Book Production \(lumenlearning.com\)](https://lumenlearning.com/microeconomics-simple-book-production/)

Інформаційні ресурси

1. Сайт Антимонопольного комітету України. URL: <http://www.amc.gov.ua> – Назва з титул. екрану.

2. Сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua> – Назва з титул. екрану.

3. Сайт Міністерства цифрової трансформації України. URL: <http://www.dkni.gov.ua> – Назва з титул. екрану.

4. Сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> – Назва з титул. екрану.

5. Сайт журналу «Економічна теорія». URL: <http://etet.org.ua/>.

6. Сайт «Інвест-газети». URL: <https://investgazeta.ua/uk/> – Назва з титул. екрану.

7. Сайт Інформаційно-аналітичного порталу АПК України. URL: <https://agro.me.gov.ua/ua> – Назва з титул. екрану.

8. Сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org> – Назва з титул. екрану.

9. Сайт Міністерства економіки України. URL: www.me.gov.ua – Назва з титул. екрану.

10. Сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua> – Назва з титул. екрану.

11. Сайт Міністерства соціальної політики України / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index> – Назва з титул. екрану.

12. Сайт Національного банку України / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua> – Назва з титул. екрану.

13. Сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua> – Назва з титул. екрану.

14. Сайт Світового банку / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.worldbank.org> – Назва з титул. екрану.

Питання до іспиту

1. Мікроекономіка як складова частина економічної теорії. Предмет та функції мікроекономіки.
2. Методологія мікроекономіки. Зв'язок з іншими науками та економічною політикою.
3. Основні характеристики мікросистеми. Економічні суб'єкти, їх роль та взаємодія (схема кругопотоку грошей та товарів в ринковій та змішаній економіці).
4. Індивідуальний і ринковий попит. Закон попиту. Цінові та нецінові детермінанти попиту.
5. Цінова еластичність попиту: концепції, види та чинники.
6. Еластичність попиту за доходом. Перехресна еластичність попиту. Взаємозв'язок коефіцієнтів.
7. Ринкова пропозиція. Закон пропозиції. Чинники пропозиції.
8. Еластичність пропозиції, її види та чинники, що на неї впливають.
9. Практичне використання теорії еластичності. Парадокс великого врожаю. Диференціювання ціни. Пояснення наслідків оподаткування.
10. Ринковий механізм взаємодії попиту та пропозиції. Ціна та обсяг рівноваги. Особливості рівноваги в короткостроковому та довгостроковому періоді.
11. Вплив на ринкову рівновагу державного контролю над цінами.
12. Моделі встановлення ринкової рівноваги.
13. Потреби та блага: визначення, класифікація.
14. Поняття корисності. Сукупна, гранична та середня корисність. Криві сукупної та граничної корисності, їх взаємозв'язок. Перший закон Госсена.
15. Функція корисності. Рівняння бюджетного обмеження споживача. Рівновага споживача з кардиналістських позицій.
16. Криві індивідуальності, їх властивості. Граничний коефіцієнт заміщення. Карта кривих індивідуальності.
17. Бюджетна лінія, її властивості. Ординалістська концепція рівноваги споживача.
18. Вплив зміни в доходах на споживання. Криві “споживання-дохід”. Криві Енгеля. Закони Енгеля.
19. Вплив зміни цін на споживання. Крива “споживання-ціна”. Побудова кривої індивідуального попиту.
20. Ефекти заміщення та доходу. Графічна інтерпретація за допомогою кривих індивідуальності та бюджетної лінії. Особливості дії ефектів доходу та заміщення для неякісних благ.

21. Фактори виробництва, їх класифікація. Виробнича функція. Властивості виробничої функції.
22. Економічна природа фірми. Трансакційні витрати. Основні організаційно-правові форми фірм. Види підприємств за розміром.
23. Сукупний, середній та граничний продукт змінного фактора у короткостроковому періоді. Криві сукупного, середнього та граничного продукту, їх взаємозв'язок.
24. Виробнича функція з одним змінним фактором, її графічне зображення. Закон спадної продуктивності змінного фактору виробництва.
25. Виробнича функція з двома змінними факторами. Ізокванта. Карта ізоквант. Гранична норма технологічного заміщення.
26. Пропорційна варіація факторів виробництва. Закон ефекту масштабу та його прояви.
27. Функція витрат. Ізокоста. Карта ізокост. Рівновага виробника. Траєкторія зростання.
28. Виробнича функція у довгостроковому періоді, її графік. Визначення оптимальної комбінації затрат факторів виробництва.
29. Суть витрат виробництва. Економічні та бухгалтерські витрати. Класифікація витрат. Явні та неявні витрати. Поняття про альтернативні витрати.
30. Короткостроковий період виробництва. Витрати виробництва у короткостроковому періоді. Криві короткострокових витрат та їх взаємозв'язок.
31. Довгостроковий період виробництва. Довгострокові витрати, їх криві.
32. Теорія фірми. Бухгалтерський, економічний та нормальний прибуток. Показники рівня прибутковості.
33. Визначники структури галузі. Види ринкових структур.
34. Ринок досконалої конкуренції: ознаки та ефективність.
35. Ринкова поведінка фірми за умов досконалої конкуренції у короткостроковому періоді.
36. Визначення ціни та обсягу виробництва фірмою на досконало конкурентному ринку у довгостроковому періоді. Галузева рівновага.
37. Характеристика монопольного ринку. Джерела монополізму. Види монополій. Показники монопольної влади.
38. Визначення ціни та обсягу виробництва фірмою-монополістом.
39. Цінова дискримінація: сутність, види.
40. Економічні наслідки монополізації галузі. Антимонопольна політика держави.
41. Характеристика олігопольного ринку. Економічні наслідки олігополії та можливості державного регулювання.
42. Моделі рівноваги за дуополії. Стратегії визначення ціни та обсягу виробництва фірмою на олігопольному ринку.
43. Олігополія: ламана крива попиту, таємні змови та легальні угоди, інші моделі ціноутворення.
44. Модель ринку монополістичної конкуренції, її недоліки та переваги.
45. Ринкова поведінка фірми за монополістичної конкуренції. Визначення ціни та обсягу виробництва у коротко- та довгостроковому періоді.

46. Нецінова конкуренція: зміст та передумови. Поглиблення диференціації продукту. Підходи до рекламної діяльності.
47. Ринки факторів виробництва: зв'язок з ринками товарів. Утворення похідного попиту. Визначники попиту на ресурс та його еластичності.
48. Визначення фірмою оптимального обсягу ресурсів у коротко- і довгостроковому періоді.
49. Особливості ринку праці. Заробітна плата. Ринкова та індивідуальна пропозиція праці.
50. Моделі ринку праці.
51. Капітал як фактор виробництва. Норма прибутку на капітал. Прийняття інвестиційних рішень. Поняття дисконтованої величини.
52. Пропозиція заощаджень. Позиковий відсоток. Чинники, що визначають ставку позикового відсотку.
53. Ринок землі. Особливості пропозиції землі як фактору виробництва. Рента. Ціна землі.
54. Поняття часткової та загальної рівноваги. Ефект зворотного зв'язку. Ефективність виробництва та ефективність обміну. Скринька Еджворта. Криві контрактів, споживчих можливостей, виробничих контрактів і виробничих можливостей.
55. Загальна ефективність конкурентних ринків. Ефективність і справедливість.
56. Функції держави у ринковій економіці. Суспільні блага: поняття та проблеми ефективного виробництва. Граничні суспільні витрати та граничні суспільні вигоди.
57. Зовнішні ефекти та шляхи їх корекції. Теорема Р.Коуза.
58. Асиметрія інформації та ризик.